

Juristyrken - Belgien

Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.
Översättningen till [fr](#) [nl](#) är dock redan färdig.

I detta avsnitt finns information om olika juristyrken i Belgien.

[Juristyrken - inledning](#)

[Allmän åklagarmyndighet](#)

[Domare](#)

[Advokater](#)

[Notarier](#)

[Övriga juristyrken](#)

[Organisationer som tillhandahåller gratis juridisk rådgivning](#)

[Juridiska databaser](#)

[Belgiska justitieministeriets webbportal](#)

Juristyrken - inledning

I detta avsnitt finns information om olika juristyrken i Belgien som

- åklagare (*ministère public/openbaar ministerie*),
- domare,
- advokater,
- notarier (*notaire/notaris*),
- stämningmän (*huissier de justice/gerechtsdeurwaarder*).

Åklagare

Organisation

Åklagarväsendet består av åklagare som är knutna till **en åklagarmyndighet** (*parquet/parket* eller *auditorat/auditoriaat*) och som utför åklagaruppgifter vid den domstol där de tjänstgör.

På domkrets nivå utövar den **kungliga åklagaren** (*procureur du Roi/procureur des Konings*) samt dennes 1:e ställföreträdare och ställföreträdare åklagarämbetet första instans, bl.a. i den ungdomsavdelning som hör under förstainstansdomstolen. Motsvarande gäller vid polisdomstolen och handelsdomstolen i den berörda domkretsen.

Vid arbetsdomstolarna utövas åklagarämbetet av s.k. auditörer (*auditeur du travail/arbeidsauditeur*), som biträds av ställföreträdare och i förekommande fall 1:e ställföreträdare. Dessa utövar samma funktion vid förstainstansdomstolens brottmålsavdelning (*tribuna l correctionnel/correctionele rechtbank*) och polisdomstolarna i mål som omfattas av deras behörighet.

Vid appellationsdomstolarna och de högre arbetsdomstolarna utövas åklagarämbetet av den allmänna åklagaren (*procureur général/procureur-generaal*), under ledning av åklagarmyndigheterna (*parquet général/parket-generaal* och *auditorat général du travail/arbeidsauditoraat-generaal*). I *parquet général* biträds den allmänna åklagaren av en förste generaladvokat, generaladvokater och den allmänna åklagarens ställföreträdare. I *auditorat général* biträder en förste generaladvokat, generaladvokater och allmänna ställföreträdare.

Vid kassationsdomstolen utövas åklagarämbetet av **kassationsdomstolens allmänna åklagare**, som biträds av en förste generaladvokat och generaladvokater. Även om terminologi och beteckningar är desamma, är åklagarmyndighetens roll är en helt annan vid kassationsdomstolen. Kassationsdomstolen prövar nämligen inte ärenden i sak, utan kontrollerar om det rättsliga förfarandet skett enligt lagen och rättegångsreglerna.

Åklagarmyndigheten är **oavhängig** i utövandet av sin uppgift att bedriva undersökningar och väcka åtal i enskilda fall, men detta påverkar inte det behöriga ministeriets rätt att begära att åtal väcks och att utfärda bindande kriminalpolitiska riktlinjer, bl.a. i fråga om undersökningar och åtal.

Roller och befogenheter

Åklagarmyndigheten har flera olika uppgifter och uppdrag. Det rör sig om **handläggning och uppföljning** i såväl **brottmål** som **tvistemål**.

- I **brottmål** övervakar åklagarmyndighetens jurister (i samhällets intresse) att rättegången fortlöper normalt och enligt rättegångsreglerna. Detta gör de både i samband med handläggningen av själva saken och under förundersökningsprocessen (i de instanser där detta är aktuellt, nämligen förstainstansdomstolens och appellationsdomstolens råd). Vid förhandlingen kräver de tillämpning av strafflagen och bevakar samtidigt att nödvändiga åtgärder vidtas för att de straff som utdöms verkställs på lämpligt sätt. **Vid brottmålsdomstolen för grövre brott** (*Cour d'assises /Hof van Assisen*) företräds åklagarväsendet av allmänna åklagaren vid appellationsdomstolen, som också kan delegera uppgiften till en jurist från en åklagarmyndighet.
- I **tvistemål** agerar åklagaren på eget initiativ i de fall som anges i lagen och dessutom varje gång som allmän ordning och säkerhet kräver ett ingripande. Åklagaren ska avge ett yttrande (skriftligt eller muntligt) om ärendet. Åklagarmyndigheten måste få tillfälle att yttra sig i vissa fall som anges i artikel 764.1 i processlagen (*Code judiciaire/Gerechtelijk Wetboek*). Den kan även be om information i andra mål i avsikt att yttra sig när den så anser lämpligt, och domstolen kan även vända sig till den på eget initiativ (artikel 764.2, i processlagen).

Utöver dessa huvudsakliga uppgifter är åklagaren också, inom sitt verksamhetsområde, behörig att på lämpligt sätt **följa upp och verkställa kriminalpolitiska beslut och direktiv**.

De kriminalpolitiska direktiven utfärdas av justitieministeriet efter samråd med de allmänna åklagarnas kollegium (*collège des procureurs généraux/College van procureurs-generaal*) som består av appellationsdomstolarnas fem allmänna åklagare.

Kollegiet leds av justitieministern och fattar beslut i syfte att uppnå en så konsekvent utformning och samordning som möjligt av kriminalpolitiken och med målet att åklagarmyndigheterna ska fungera så bra som möjligt.

Kollegiets befogenheter omfattar hela landet och dess beslut är bindande för åklagarmyndigheterna vid appellationsdomstolarna och för alla åklagare under deras ledning.

Mer information (på nederländska, franska och tyska) finns på justitieministeriets webbplats (under rubriken "*Ordre judiciaire /Rechterlijke Orde*" – "*Parquet/Parketten*").

Domare

Organisation

Man skiljer mellan *magistrature assise/zittende magistratuur* (domarkåren) och *magistrature debout/staande magistratuur* (åklagarkåren, se ovan).

Underrätternas **domare** kallas för *juges/rechters*, medan överrätternas domare kallas *conseillers/raadsherren*.

Domarkårens **uppgift** är att tillämpa lagen på den situation och i de ärenden som de föreläggs i tvistemål och i fråga om personer som har begått brott.

I vissa domstolar finns förutom yrkesdomarna även lekmannadomare. **Lekmannadomare** finns i följande domstolar:

- Handelsdomstol: yrkesdomare och specialistdomare (lekmannadomare).
- Arbetsdomstol: yrkesdomare och lekmannadomare (företrädare för arbetsmarknadens parter).
- Förstainstansdomstolens avdelning för verkställighet av straff: yrkesdomare och bisittare (lekmannadomare med sakkunskap på området).

Ansvarig myndighet

🇧🇪 **Belgiens högsta råtsråd** (*Conseil supérieur de la Justice/Hoge Raad voor de Justitie*) har följande **tre uppgifter**:

- Att spela en avgörande, objektiv och opolitisk roll i vid **tillsättningar** inom domarkåren.
- Att utöva en **extern tillsyn** över rättsväsendets funktion, inbegripet behandlingen av klagomål.
- Att **avge yttranden** till de politiskt ansvariga för att förbättra funktionen inom domarkåren.

Mer information (på engelska, franska, nederländska och tyska) finns på 🇧🇪 [högsta råtsrådets webbplats](#)

Advokater

Roller och befogenheter

Advokater arbetar med frågor som rör lag och rätt. De måste följa etiska regler som garanterar att de är **fullständigt oberoende**. Dessutom har de tystnadsplikt.

Advokater är utbildade för att kunna verka inom olika rättsområden som ofta överlappar varandra (bolagsrätt, förvaltningsrätt, stadsbyggnadsrätt, skatterätt, familjerätt osv.). Under sin yrkesbana kan en advokat specialisera sig på ett eller flera sådana områden där han eller hon är särskilt kunnig.

Advokatens roll är att bistå sina klienter inte bara inför domstol utan också i alla andra situationer där dessa behöver juridiskt stöd, någon som talar för deras sak, hjälp att utforma skrivelser eller till och med moraliskt stöd.

Generellt sett har advokaten således tre uppgifter:

- Advokaten ger **råd**.
- Advokaten **medlar**.
- Advokaten **försvarar**.

Advokaten kan föra talan och företräda sina klienter vid alla belgiska domstolar (polisdomstol, fredsdomstol, förstainstansdomstol, handelsdomstol, arbetsdomstol, appellationsdomstol, arbetsöverdomstol, brottmålsdomstol för grövre brott, högsta förvaltningsdomstolen) och i övriga EU-länder.

Dessutom bistår advokater i skilje- och medlingsförfaranden, vid alla former av alternativ konfliktlösning och vid alla slags möten och sammankomster.

Advokater kommer inte bara in i bilden i samband med konflikter. Genom de råd de ger och de avtal de hjälper till att skriva eller omarbetar, bidrar de ofta till att rättsprocesser kan undvikas.

En advokat kan också hjälpa till om du vill hyra eller köpa en fastighet eller skapa ett bolag, om du inte längre kan betala dina skulder, om du vill ingå ett avtal med din nya arbetsgivare, om du har drabbats av en olycka eller en våldshandling, om du kallas till domstol, om du separerar från din partner och i en lång rad andra situationer.

En avokat för alla:

För personer med svag ekonomi finns det lagregler om rättsligt bistånd (tidigare kallat *pro deo*) och rättshjälp:

Rättsligt bistånd (*aide juridique/juridische bijstand*) innebär att man helt eller delvis utan kostnad kan få hjälp av en advokat.

Rättsligt bistånd finns på två nivåer:

- **Primärt rättsligt bistånd** är tillgängligt för alla oavsett inkomst. Det handlar om att advokater under vissa mottagningstider finns tillgängliga för korta konsultationer: en första juridisk rådgivning, en begäran om information osv. Det är rättshjälpskommissionerna (*commissions d'aide juridique/commissies voor juridische bijstand*) som svarar för det primära rättsliga biståndet.
- **Sekundärt rättsligt bistånd** är tillgängligt för personer som uppfyller vissa ekonomiska villkor eller befinner sig i vissa situationer. Det rättsliga biståndet, som är helt eller delvis kostnadsfritt beroende på situationen, gör det möjligt att få en advokat utsedd som kan bistå under ett domstols- eller myndighetsförfarande, ge mer utförliga råd eller till och med hjälpa till i en medling. Det är rättshjälpskontoren (*bureaux d'aide juridique/bureaus voor juridische bijstand*) som svarar för det sekundära rättsliga biståndet.

Rättshjälp (*assistance judiciaire/rechtsbijstand*) innebär att man helt eller delvis slipper betala rättegångskostnader (rättegångs- och registreringsavgifter, arvoden till stämningsman, notarie, sakkunniga osv.). Ansökan om rättshjälp inger man själv eller via sin advokat till rättshjälpskontoret.

Ansvariga myndigheter

Alla advokater tillhör en advokatsammanslutning (*barreau/balie*). För närvarande finns det 28 advokatsammanslutningar i Belgien.

Advokatsamfundet för landets franskspråkiga och tyskspråkiga delar (AVOCATS.BE) som kallas *Ordre des Barreaux Francophones et Germanophone* (OBFG) för samman tretton franskspråkiga och ett tyskspråkigt advokatsammanslutning.

Advokatsammanslutningarna i landets nederländskspråkiga delar (14 stycken) ingår i ett samfund som heter *Orde van de Vlaamse Balies* (OVb).

Mer information om advokatycket i Belgien finns på följande webbplatser:

- [Belgiska advokatsamfundet för franskspråkiga och tyskspråkiga advokater.](#)
- [Nederländskspråkiga advokatsamfundet](#)

Databasen är **kostnadsfri**.

Notarier

Notarierna är **ämbetsmän** som utnämns av Konungen. Deras uppgift är bl.a. att autentisera de handlingar som lämnas till dem. Lagen kräver nämligen att vissa handlingar ska autentiseras av en notarie, för att styrka att ett avtal ingåtts mellan parterna (***acte authentique/authentieke akte***). Exempelvis måste man vända sig till en notarie vid försäljning av en fastighet. Förutom autentisering av handlingar kan notarien hjälpa till i arvs- och testamentesfrågor, upprätta privata avtal och ge råd.

Notariernas kompetens omfattar i huvudsak tre viktiga områden:

- **Fastighetsrätt** (försäljning av fastighet, lån osv.).
- **Familjerätt** (äktenskapsförord, arv och testamenten, skilsmässor osv.).
- **Bolagsrätt** (bildande av företag osv.).

Det finns en **rikstäckande notariiekammare** (*Chambre nationale des notaires/Nationale Kamer van Notarissen*). Dess huvudsakliga **uppgifter** är att

- att inom ramen för sin behörighet företräda Belgiens notarier gentemot myndigheter och institutioner,
- att utarbeta yrkesetiska regler,
- att lämna rekommendationer till notariiekammarna för att främja god disciplin inom kåren.

De provinsiella notariiekammarna fungerar som yrkeskårens disciplinnämnder och har huvudsakligen till uppgift att övervaka att de yrkesetiska reglerna följs samt att avgöra tvister inom yrket (bl.a. att handlägga klagomål).

Notarierna har slutligen även ett förbund, *Fédération Royale du Notariat Belge/Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat*. Detta är en yrkessammanslutning för notarier som bistår notarierna i deras dagliga arbete genom att erbjuda skraddarsydda tjänster samt genom att företräda yrkeskåren i olika ärenden.

Mer information finns på [notarieförbundets webbplats](#).

Övriga juristyrken

Registrator

Exekutionsbiträdena är **exekutiva stats tjänstemän** som även bedriver **privat verksamhet**. Med andra ord har exekutionsbiträdena en dubbel yrkesidentitet: dels är de stats tjänstemän, dels är de **egna företagare**.

Exekutionsbiträdena är **exekutiva stats tjänstemän** i och med att staten har delegerat en del statliga befogenheter till dem. Exekutionsbiträdena kan därför inte vägra att utföra en begäran om ingripande, utom i de fall de yrkesetiska reglerna eller lagen förbjuder det, som exempelvis vid intressekonflikt eller om begäran är olaglig. Exekutionsbiträdena agerar alltså aldrig på eget initiativ utan alltid på begäran av någon som gett dem ett formellt uppdrag. Exekutionsbiträdena måste följa olika lagkrav för varje uppdrag som ska utföras. För övrigt får exekutionsbiträdena ta betalt för sina tjänster så att de egna kostnaderna täcks helt eller delvis.

Som **utövare av ett fritt yrke** ska exekutionsbiträdena agera oberoende och opartiskt. Exekutionsbiträdena ställer sitt yrkeskunnande till förfogande för var och en. Det innebär att de varken får lön eller ersättning eller lokaler av myndigheterna, utan måste stå för allt själv.

Man kan dela in exekutionsbiträdenas verksamhetsområden i två huvudkategorier. Dels så kallade **utomrättsliga uppdrag** (indrivning av obestridda fordringar, upprättande av protokoll), dels **rättsliga uppdrag** (delgivning, verkställighet av beslut). Vid utförandet av dessa uppdrag är det ofta exekutionsbiträdets plikt att ge den berörda personen information om hur denne kan utöva sina rättigheter och att svara på den berörda personens frågor angående uppdraget. Denna plikt gäller oavsett om den som berörs själv anlitat exekutionsbiträdets eller är föremålet för uppdraget.

I varje domkrets finns en **kammare** som består av alla stämningmän i **domkretsen**. Dess huvudsakliga uppgift är att övervaka att domkretsens stämningmän följer de yrkesetiska reglerna och de lagar och förordningar som gäller dem, samt att lösa tvister som kan uppstå stämningmän emellan.

Det finns också ett nationell kammare för stämningmän (*Chambre nationale des huissiers de justice de Belgique/Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders*). Den nationella kammarens huvudsakliga **uppgifter** är att

- övervaka att exekutionsbiträdena utövar yrket i enlighet med yrkesetiska krav,
- försvara medlemmarnas intressen,
- företräda medlemmarna.

Mer information finns på webbplatsen för [den nationella kammaren för stämningmän](#).

Övriga

Domarna och åklagarna biträds av olika administrativa och rättsliga medarbetare: registrator, rättssekreterare, jurister vid åklagarmyndigheten, kanslister vid åklagarmyndigheterna samt administrativ personal.

Vid varje domstolsförhandling biträds domaren av en **registrator** (*greffier/griffier*). Registratorn förbereder domarens arbetsuppgifter, t.ex. genom att sätta samman akten inför domstolsförhandlingen. Han protokollför domstolsförhandlingen och vakar över att alla handlingar utformas på giltigt sätt. Dessutom övervakar och samordnar han domstolskansliets administrativa arbetsuppgifter. Varje domstol har ett kansli, som leds av en kanslichef. I domstolskansliet arbetar en eller flera registratorer beroende på domstolens storlek. Registratorerna biträds i sin tur av administrativ personal.

Rättssekreterarna (*référéndaires/referendarissen*) är jurister som bistår domarna med att utforma domstolsavgörandena. De hjälper till i handläggningen av målen, under en eller flera domares ansvar och enligt dessas instruktioner. De läser in sig på målet, studerar de rättsliga problemen och utarbetar förslag till avgöranden.

Åklagarna kan också ta hjälp av andra jurister för den rättsliga förberedelsen av deras mål. Vid de allmänna åklagarmyndigheterna kallas de *juristes de parquet/parketjuristen*. Dessa sköter bl.a. juridiska efterforskningar, handhar insamlade uppgifter eller förbereder yrkanden och kallelser/stämningar på ett rättsligt plan, under en eller flera åklagares ansvar och enligt deras instruktioner.

Varje åklagarmyndighet har ett kansli som leds av en kanslichef. Åklagarmyndighetens kanslister biträder åklagarna bl.a. i arbetet med dokumentering och efterforskning samt sammanställning av akterna. De åjourför åklagarmyndighetens handlingar och register, tar hand om arkiven osv. Antalet kanslister vid en åklagarmyndighet beror på dess storlek. Åklagarmyndighetens kanslister biträds i sin tur av administrativ personal.

Ett stort antal administrativa medarbetare arbetar i domstolskanslierna och i åklagarmyndigheternas kanslier. Den administrativa personalen sköter akterna för pågående mål och inmatning av uppgifter i databaser. Andra administrativa medarbetare tar hand om post och sortering och sköter domstolskansliets eller åklagarmyndighetens reception.

Mer information om dessa yrken finns i [detta dokument](#)

Organisationer som erbjuder kostnadsfri juridisk rådgivning

Alla medborgare har rätt till en **kostnadsfri inledande juridisk rådgivning**, som ska tillhandahållas av yrkesjurister. Detta gäller **juridisk rådgivning i första ledet**:

- praktiska upplysningar,
- juridisk information,
- ett första juridiskt utlåtande,
- en hänvisning till en specialiserad organisation.

Det handlar alltså inte om att handlägga ärenden, utan om att ge en **inledande vägledning**. Det finns juristjourer vid domstolarna, fredsdomstolarna, rättscentrumen (*maisons de justice*), hos vissa kommunala myndigheter, vid de flesta socialkontor och hos många ideella föreningar som har en juridisk avdelning.

Mer information finns på franska i denna broschyr om juridisk hjälp: [Juridisk rådgivning: bättre tillgång till rättslig prövning](#).

Rättsdatabaser

Mer information finns på det belgiska justitieministeriets webbplats (justitieministeriet).

Justitieministeriets webbportal

Kategorier

Information

- Rättsväsendet från A till Z
- Informationskontor
- Publikationer:
- Klagomål
- Sök rättsinstans
- Pressmeddelanden
- Statistik

Rättsväsende

- Domstolar
- Åklagarmyndigheter
- Territoriell behörighet
- Domarkårens och åklagarväsendets rådgivningsportal
- Rättsväsendets moderniseringsnämnd

Reformering av rättsväsendet.

Andra relevanta länkar

Belgiska justitieministeriet

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 17/11/2016